

Malé šestnáctce je sedmnáct !

Ač to zní jako paradox, jest tomu skutečně tak. Již po sedmnácté se ve středisku volného času LEGATO v Brně - Kohoutovicích, s laskavým požehnáním a technickou vstřícností domácího pána Miroslava Obrátla, sešli mladí filmaři z celé republiky, aby nejenom prezentovali své krátké hrané filmy v soutěži, ale také, aby pochytily co nejvíce rad a doporučení zkušenějších a starších kolegů, jež vzápětí mohli uplatnit při natáčení vlastního workshopového filmu.

No ale začněme popořadě. Takže, vše vypuklo ve čtvrtek 13. října a to filmovým seminářem ergo přednáškou Davida Baldy, mladého, ale již renomovaného filmaře, který přibližoval nejen své filmové začátky ale i pohnutky, jež ho vedly k rozhodnutí státí se filmařem. Jaké filmy ho oslovily a kteří režiséři - se kterými si vnitřně rozuměl - ho inspirovali a svým filmovým projevem mu byli nejbližší.

Povídání i debata na konci trochu ubrala času, který byl vyhrazen na samotné natáčení, ale letošní frekventanti filmového workshopu se ukázali jako nesmírně šikovní a cílevědomí, a tak jim filmování krásně odsýpalo. Jakýmsi mottem, či motivačním předmětem byla letos KOULE, kterou v ději využily všechny štáby, ale příliš ji neakcentovaly, no nicméně v každém vzniklém filmečku svoji roli měla. A dlužno dodat, že jejich jakási utajenost ani nevadila. Natáčení probíhalo plynule i další den, každý štáb měl svého odborného rádce čili supervizora a všichni se již těšili na páteční osmnáctou hodinu, kdy filmařsky dohotovené a postprodukčně dotažené filmečky byly prezentovány na velkém plátně a porotou, ale i auditoriem v nejlepší úmyslu okomentované a posouzené. Projekce dopadla na výbornou, chvály a spokojeného mručení bylo více než kritiky a vůbec bylo družno; celý tento večer se nesl ve znamení diskuzí a debat, ale také i vzájemného objeovávání filmařského zaujetí těch druhých, ale i, možná dodnes netušeného, filmařského zaujetí vlastního.

Takže, přejděmež k prezentovaným filmům.

Slušná satira na podobné ale většinou vážně míněné filmové kýče z celého světa má název TADY SE HRÁT NEBUDE, který natočil štáb složený ze studentů C2B G. T. M. ze Zastávky u Brna (L. Bumbová, P. Bárta, J. Franěk, T. Holubíková, O. Masný, M. Čelění). Film se odehrává na takovém sídlišťovém hřišťátku, lépe řečeno trošku větší drátěné kleci zpravidla s betonovou plochou, na niž si osobuje právo jakýsi požívačný mladistvý boss se svou kotrmelínou, kteří zřejmě nejraději pojídají v soukromí. Takže když tam boss najde s mičudou si čutající tři fotbalové nadšence, bez milosti je odpráskne pidi kalašnikovem, neboť chce mít klid na konzumaci pokrmu, se kterým přicupitává jeho děva, které ani tři ležící mrtvolky nenaruší apetit.

JUST MOVE film mladých autorů z Nejdku (A. Tichá, M. Bršťák, R. L. Janků) s kvalitní místní hereckou výpomocí bratrů Novosádových a herců a supervizorů Ivoška Procházky a Bronislava Kusého, vytvořený pod režisérskou taktovkou Moniky Volákové má také jednoduchý děj, ale docela bohatě záběrově nabitý, s kvalitním

stříhem a logickým záběrosledem. Dědeček vyzvedne vnučku ze školky a cestou si odskočí do kavárny pro kávu sebou, zatímco holčička čeká venku. V kavárně objeví kamaráda a než se vypovídají má holčička dlouhou chvíli a odeběhne. Vzpamatovavší se dědeček ji pak před kavárnou nenajde. Má ale kontakt na detektivní skupinu Tančící agenti, kteří tanečně, v rytmu skladby skupiny Bee Gees začnou pátrat. Holčičku naleznou lehce zraněnou i přizvou zdravotnici - netančící agentku, která ji ošetří a následně informují i dědečka, kterému jistojistě spadl kámen ze srdce.

Klady již jsem zmínil a přidám ještě reálnost a uvěřitelnost, skvělé zapojení reálií do děje a pozitivní náboj a vyznění příběhu. Navíc, užití největší koule !

Trošku velké sousto byl ten tanec agentů, to chtělo více času a snad i "choreografa", který by to hlídal, a opět jen čas chyběl na počítačové zjevování se agentů a zdravotnice - prolínačka nebo jiný efekt - u té koule. Jinak paráda !

Z jiné bečky je film TRADYČNÍ FILM u něhož mně až dodatečně potěšil název, který, ač se zdá, že napovídá je vlastně klíčem k jeho pochopení. Každému, kdo se zajímá o film, divadlo či o jinou veřejnou produkci nemohly uniknout nesmyslné zásahy a nelogická omezování, které vnáší do zaběhlých - tedy tradičních a ix léty prověřených daností tak zvaný nový, spravedlivý duch. Ať už jsou to ty různé LGBT mini procenta v lidské populaci, či nad mužskou léty prověřenou galantností se rozhořčující amazonky, a také prý je rasové urážení od protagonistů, kteří o dobré vůli a zcela upřímně s holdem Shakespearovi hrají skvěle Othella, aniž by byli černochem. No nic.

Je údajně poslední meeting před započítím natáčení filmu mladého režiséra a spolu s trojicí dam probírají připravenost jednotlivých sekcí štábu a naplněnost produkčních úkolů. Ano, ten mládenec stál o to natočit film tradičně, tradičními postupy a tradičně definovatelné, žel nenašel u žádné z dam pochopení, prvou byl vulgárně sepsut, dostal facku za rozverné plácnutí po zadku druhé, a když už se zdálo, že alespoň ta třetí je normální a nad věcí, zmýkla se i ona a odešla. No a s takovou "podporou" tradiční film nenatočíte.

Tento však vymysleli a natočili studenti SUŠ Liberec (A. Csaplárová, K. Grešulová, V. Havlová, N. Novotná, O. Pálka, J. Princ) a vůbec to neměli lehké. Zajímavé, s trochu nejednotnou kamerou, nicméně takto náročný námět je velký oříšek, ale i tak dík, že jste tuto problematiku nakousli.

Filmový klip ZNOVUZROZENÁ na skladbu Leonarda Cohena Hallelujah natočili studenti SUŠ Liberec (A. Holancová, K. Susa, J. Nová, J. Oplištil, J. Hunterová) s nevtíravou supervizí Josefa Strubla. Je to filmový počín, který svou poetickou citlivostí, měkkými prolínačkami a kulturou obrazu koreluje s atmosférou a pocity, kterou tato skladba evokuje. Děj se rozkrývá postupně, z reálu organicky vyplývají vzpomínky, aby nakonec dospěl ke smutnému konci a jeho příčině - odchodu mužů do války. Mottem filmu tak může být citát : hrdinná oběť nadšených mužů je vykoupena slzami smutných žen. Čisté, dojemné, pravdivé.

A je tu sobota a začíná filmová soutěž Malé šestnáctky 2022.

Jen pro úplnost, filmová soutěž je rozdělena do tří kategorií - do 16 let (A), - do 20 let (B) a kategorie filmů vytvořených dospělými s dětmi (C).

Kategorie A

To, že inklinuji k humoru a že vzdávám upřímný hold lidem, kteří ho umí vytvářet, dává náповědu, jaký že film z této kategorie se mi líbil. Ano, je film UKOLÉBAVKÁČ, sesterského dua Anežka a Magdalena Svobodovy z Prahy 10. Lehce naivní, ale suverénně přímočará parodie TV nákupových reklam i s nezbytným Horstem a nejlepším vědcem (z celé vesnice !) je obkolesena uvěřitelným příběhem slečny, která ne a ne zabrat a tak z nedostatku jiné činnosti se odebere na záchod a tam nastane efekt stalo se - nestalo a ve snu (?) se jí dostává informace o možnosti výhodného nákupu Úkolebavkáče, který ji zaručeně uspí.

Svěží, vtipné, odzbrojující.

Námětovým i realizačním protipólem je film ZA ZÁDY REŽIMU, který citlivě s důrazem na formální stránku filmu natočil Matěj Macháček z Roudnice nad Labem. Celý film je nesen poctivou snahou o věrné, byť někde velmi zjednodušené zobrazení reálií, včetně kostýmů i vybraných lidských typů, lehce však ovlivněný jakousi naivitou vidění doby, kterou nemůže pamatovat. Prožitek je ale tak silný, že mám pocit jakoby se autor filmu promítl do hlavního hrdiny a vede ho v intencích sebe sama. Což samozřejmě není chyba, ale naopak to dává filmu sílu autenticity, která alespoň mne silně oslovila.

Již zmíněný efekt stalo se - nestalo, navíc velmi opepřený Murphyho zákony si za námět svého filmu vybrala Nela Dlouhá z Brna a nazvala ho MEZI SVĚTY. Realita se zde míchá se sněním, dobro se zlem, jasné zítřky s apokalypsou, naivita s vulgárností, pravda se lží, a to všechno nabourává pocity a vnímání světa hlavního hrdiny, který v tom pell mell už ztrácí přehled je-li ještě vůbec živý nebo jen blouzní či spí. Zajímavý filmový experiment opravdu nenechá diváka v klidu a dá mu připomenout, že v tomtéž možná bude žít (nebo již tak žije) také on a i ten báječný poklidný život se může zvrtnout, vidíte pane Murphy.

Škoda, že se film PARALERMO Jonáše Maška pouze zaměřil do "hraní" na nepolapitelnou vražedkyni, protože mám za to, že se z námětu mohlo vytěžit více. Už jen nápad přiřadit role dospělých profesí dětem a nechat je konat tak, jak tyto profese dětsky vnímají, jak dospělé v nich vidí, a jak by je ony konaly, by stálo za to se k tomu vrátit.

Humorně a dobrým nápadem oslovila diváky Anežka Bukovjanová s filmem JAKO V POHÁDCE. Současní i tradiční pohádkoví hrdinové se sejdou v kině na promítání, které začne jen co Pat s Matem nachystají projekci. A to, jak asi již tušíte, hned tak brzo nebude . . .

UKOLÉBAVKA Aničky Tiché je milé připomenutí úkonu, kdy četbou, zpěvem vyprávěním či jen tak blbnutím uvádíme dítko ve spánek, a to z pohledu jich samých. Pěkné, úsměvné a asi dobře odpozorované.

Poměrně dost sil a umu věnoval Matyáš Kaderka z Prahy svému dílku JAKO VE FILMU, který se spíše povedl než nepovedl. A díky příklonu k humornému uchopení příběhu měl film dobré pasáže s dobrými hereckými party a překvapivými situacemi. Když vezmu za bernou minci název, tak první část - prožít něco vzrušujícího a nebezpečného jako ve filmu, tak ta se naplňuje až do deváté minuty. Na tu šťastnější roli mnoho nezbývá, ale já to vnímám docela kladně, neboť takové blbiny kolem drog jsou vlastně na jedno brdo, ale takové šťastné setkání, následný vztah, láska, milování, je určitě následování hodnější a podob má nepočítaně. A bez chemie.

No a zbyl mi tu pětadvacetivteřinový nonsens snad nejmladšího autora, osmiletého Vojty Domanského HRA NA SCHOVKU s podtitulem Co jsem vymyslel sám. Těžko posuzovat spíše slovní děj, ale jestli je to jeho první filmový krok a chystá-li se k dalším, proč ne ?

Kategorie B

Troufám si říci, že tak ohromené ticho v promítacím sále a tolik uhranuté diváctvo nebylo jako při sledování filmu OSUDOVÁ, Sary Sliwkové z Brna. Jednoduchý, přímočarý děj vyprávěný skvělou kamerou rozehrává na malé ploše křehoučký příběh, snad osudového setkání asi tříletého děvčátka a malého školáka. Nic víc, nic míň a přesto to má obrovskou výpovědní sílu, aniž by sklouzl k lacinému sentimentu. Nevinnost a půvab těch malých herců, před kterými, hlavně před tou holčičkou smekám, protože její pohyb před kamerou je tak přirozený, prostý hereckých manýrů a odzbrojující něžně dojemný (cena poroty za nejlepší herecký výkon přehlídky pro Antonii Slavíkovou). Navíc je film chytře oprostěn od dialogů; prakticky celý příběh je pantomima a o to víc důvod vyzdvihnout její herectví, či lépe řečeno nevnímání kamery. Vůbec, všechny složky filmu byly sladěny v jeden úchvatný celek - čistá kamera, citlivá úměrná hudba, střih, vedení a hlavně mistrný výběr věku herců, a třeba i výběr rekvizit pro ně, i jednotlivé nenásilné nápovědy (psaníčko - vítr, krabice - stěhování, míč - chlapec), a nelze pominout ani výběr a symboliku kostýmů.

Podobné ohromení, ale s tíživější tematikou přinesl divákům film HLASY, Terezy Novákové z Brna-Bohunic. Opisuje tíživé - jak já to vnímám - trauma slečny, která zavinila smrt otce při autohavárii, a to jí rozhodí optiku vnímání reality, takže chování matky k ní si vysvětluje a priori negativně, včetně zažívání pocitu, že matka bratra protěžuje a stále jím argumentuje její chyby. To vede k tomu, že nevěří již ani jemu, byť jí upřímně ubezpečuje, že ji má rád. Její mysl tak vidí východisko v odstranění příčiny, kterou je poměřována, ale nemá sílu sáhnout na život bratra a tak spáchá sebevraždu.

Slušná filmařina se vším všudy, jen mám za to, že jednotlivé herecké party byly prvoplánové - matka, bratr, a role hlavní hrdinky byla i přes složitost uchopená dobře, no nicméně si myslím, že by to byl oříšek i pro renomovanou herečku.

A do třetice ohromení, tentokrát silný, uhrančivý, surrealistický - natiská se mi název - poetický videoart nesený ve třech složkách - v obraze, fantaskním ději a poezii s názvem DEFEKT, který s jakousi sympatickou umanutostí natočil Jan Patzak z

Prahy-Kbely. Jen domýšlet se mohu, že verše, které slouží jako osa děje jsou jeho vlastní, ale mohu potvrdit, že dobře korelují s obrazem a výmluvností dějových zvrátů. A i zde je dodržen princip, že v surrealismu ne vždy a vše prvoplánově vnímáme a ne vždy a vše i chápeme jenom rozumem.

JÁ NA TOM MAKÁM je vtipný apel pro - zjednodušeně řečeno - záchranu planety a o našem podílu na tom. Natočili Monika Voláková a Michal Bršťák z Nejdku a je to takové lehce klopotné uvažování o tom, jak léčit nemoci planety, kterými jsme ji vlastně nakazili my lidé. No a také, že každý dobrý úmysl má i opačné znaménko a může i škodit. Viz Plastofuč, který rozkládá plasty, ale je naplněn v plastovém rozstříkovači. Dík přirozenému průvodci (cena za herecký výkon Michalu Bršťákovi) je to svěží, vtipná a zároveň nepřímo apelující připomínka, že by se to už konečně mělo sakra brát vážně !

Film INFLUENCE natočila Linda Drozdová z Jinošova a pro mne je to jen z rozumu uvěřitelný horor nehoror, spíše to beru jako test pro detektivy amatéry, a ne špatný. Tak předně, těžko uvěřit, že by i docela statečné děvče neuteklo z té školy při prvním zhasnutí, bouchnutí či jiném hrozivém popudu, byť by to i byla neohrožená influencerka bez bázně a hany, ale mýlit se mohu. A za druhé, je si třeba všítat té děvčiny ve třetí řadě, která okatě dělá, že neposlouchá. A za třetí ten mládenec, co se neobejde bez vulgarismů když vypráví tu zmatu o nebohé Olivii a jehož maminka má od té školy klíče (!), má velmi potutelný výraz. Takže, suma sumárum v necelé třetí minutě již jsem tušil, jak to dopadne. Ale nic proti tomu, atmosféra je vytvořena dobře, děvčata jsou statečná, nástrahy fungují děsivě, slušná filmařina, která určitě zaboduje a u slabších povah vyvolá strach.

Kategorie C

Veršovaná pohádka O VELIKÉM DRAKOVÍ je dílem Kolektivu Lávka pod vedením Mirka Obrátily z Brna a je vytvořena vtipnou kombinovanou technikou. Navíc sebou nese určité mravoučné poslání a hlavně, dopadne dobře ! Kazí to jen úvodní záběr, kdy si děvčata stěžují otci, že mají hlad a jídla, tři skoro plné misky, si ani nevšimnou. Ale budiž, film překypuje nápady, vtipnými postupy, je tam animace i počítačové efekty a zbytečně nic nenatahuje a příjemně odsýpá. Spokojenost.

A nejlepší nakonec.

O ROHLÍK TU NEJDE je skvělý filmový počín již ostříleného a cenami ověřeného autora Pavla Vávry z Nového Boru, u kterého jsem již před lety zdůrazňoval, že o něm ještě uslyšíme. No a je to tu.

Bezbréhá rozevlátá fantazie představuje film jako dům o mnoha místnostech, jimiž se dá volně pohybovat a tyto v sobě nesou otisky dějů, které se v nich možná odehrály, ať je to kupříkladu šikana, western, muzikál, reklama, detektivka, horor či okouzlení Anime nebo Fantasy, a je jen na vás, zda-li je použijete hned nebo až na konci a nebo vůbec, protože o rohlík tu skutečně nejde. Připomíná mi to skládačku, které někdo kdysi vtiskl řád a myšlenku, která to poslušně stokrát ctíla, takže si vlastně zaslouží míti protentokrát volnost a tvůrčí svobodu.

Takto velmi volně a asociativně mě naskočily tyto věty, když jsem po projekci začal profesorsky hloubat o čem tento film vlastně je. A líp bych to neřekl ani teď. To chce prostě vidět ! Nemusím ani dodávat, že se mi film velmi líbil, a to nejen mně, a tak, když se rozhodovalo o udělení Ceny Petra Hviždě, tak nejenom za tento film, obdržel toto významné ocenění Pavel Vávra. A já jen potvrzuji, že úplně zaslouženě.

Milan Šebesta